

Izhaja

vsak četrtek, ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predp. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIRA

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovcu,

Vetrijsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Leto XXIV.

V Celovcu, 31. maja 1905.

Štev. 22.

Slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Državni zbor je zopet začel delovati, tako se čuje vedno sedaj, in res, reči se mora, da se je državna zbornica res lotila dela ter v kratkem času rešila dokaj važnih vprašanj, kakor carinski tarif in carinsko postavo, postavo o krošnjarstvu itd. Nobena točka državnozbornskega reda pa ni imela za nas Slovence tolike važnosti, kakor pa vladna predloga o ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Roveretu na Tirolskem.

Ko so pred nekoliko meseci nemški divjaki razbili v Inomostu italijansko pravno fakulteto, je pač vlada takoj mislila na to, da bi za Italijane ustanovila isti učni zavod kje drugje, kjer bi ne bil več povod narodnostnim bojem, in odločila se je za južnotirolsko mesto Rovereto. Seveda pa s tem niso bili zadovoljni Italijani ter so zahtevali, da se ustanovi italijansko vseučilišče, ali pa vsaj pravna fakulteta, v Trstu, Gorici ali morda v Koprju poleg Trsta, čemur pa nikakor ne moremo in ne smemo pritruditi Slovenci, kajti italijansko vseučilišče v enem teh mest bi bilo ravno isto za nas, kakor je bila italijanska pravna fakulteta za Nemce v Inomostu. Na slovenskih tleh ni prostora za italijansko vseučilišče. S tem je popolnoma označeno stališče Slovencev napram italijanski univerzi.

Obenem z vprašanjem italijanskega vseučilišča pa je stopilo tudi vprašanje slovenskega vseučilišča v Ljubljani v drug štadij. Zahteva Slovencev po slovenskem vseučilišču v Ljubljani je gotovo ravno tako upravičena, ako ne bolj, kakor pa zahteva Italijanov po italijanskem. Ako se pomisli, da štejejo Italijani v Avstriji 728.000 duš, medtem ko je nas Slovencev 1.900.000, je pač popolnoma umljivo, da smemo Slovenci zahtevati isto, kar ponuja Italijanom vlada sama ob sebi. In slovenski narod je tudi odločno zahteval, da se mu da najvišje učilišče. Sicer je odgovoril pred dvema leti naučni minister, ko so slovenski poslanci stavili nujni predlog, da naj se ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani, precej odurno, da se vseučilišča ne ustanavljajo kar čez noč, ali vzlic temu nismo Slovenci niti za las popustili od zahteve, naj nam se dovoli ono, kar

imajo že vsi narodi v Avstriji, zavod, v katerem se bodo sinovi našega naroda izobraževali v najvišjih vedah v svojem materinem jeziku. Ugovarjalo se je to in ono, da ni gmotnih sredstev, da ni profesorjev itd., ali vse to je ničevno. Slovenci smo zadovoljni za sedaj tudi s pravno fakulteto, in zato so vsa sredstva na razpolago. Dežela Kranjska je v ta namen že določila 500.000 K, mesto ljubljansko 100.000 K, in s tako svoto je ustanovitev pravne fakultete v Ljubljani popolnoma zagotovljena. Ravno tako je na razpolago dovolj učnih moči, in da ne bo dijakov primanjkovalo, se pač razume lahko samo ob sebi. Treba bi bilo le dobre volje, in vlada bi lahko dala slovenskemu narodu, kar mu gre.

Toda kedaj?

Ravno sedaj je pravi trenutek, da Slovenci iznova z vso odločnostjo zahtevamo ustanovitev slovenskega vseučilišča v Ljubljani, oziroma za začetek pravno fakulteto. In ne zadovoljimo se z nikakršnimi besedami, temveč zahtevamo dejstva. Kar da vlada Italijanom, to mora dati tudi Slovincem. Ako bi hotela vlada ustanoviti Italijanom vseučilišče, ne da bi se ozirala na nas Slovence, potem ne smejo tudi Italijani dobiti onega, česar mi ne dobimo. Italijansko vseučiliščno vprašanje se more in sme rešiti edino le v zvezi s slovenskim vseučiliščnim vprašanjem.

Ko se je v državnem zboru dne 13. t. m. obravnavalo italijansko vseučiliščno vprašanje, posegli so v obravnavo tudi slovenski poslanci. Vršilo se je prvo branje vladne predloge o ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Roveretu in slovenski poslanci so porabili to priliko, da označijo svoje zahteve glede slovenskega in italijanskega vseučilišča. Poudarjalo se je stališče, da Slovenci nimamo nič proti temu, da ustanovi vlada Italijanom italijansko vseučilišče, ali vseučilišče sme biti le na popolnoma italijanskih tleh, ne pa v kakem mestu z mešanim prebivalstvom. Glede slovenskega vseučilišča pa se je zahtevalo, da se zagotovi obenem z italijanskim.

Predloga o ustanovitvi italijanskega vseučilišča se je izročila proračunskemu odseku. Dolžnost naših poslancev bo torej, da bodo v proračunskem odseku odločno zahtevali, da se reši slovensko vseučiliščno vprašanje obenem z italijanskim. Nade-

jamo se, da se bo to tudi zgodilo, kajti dovolj dolgo je že čakal slovenski narod, da se mu izpolni ta tako upravičena zahteva. Na slovenskih poslancih je ležeče, da dobimo Slovenci ako ne letos, pa vsaj s prihodnjim letom pravno fakulteto v Ljubljani, za njo pa sčasoma še ostalo. Upajmo torej, da sedaj ne bo splaval naš up po vodi, kakor je že tolikokrat.

K našemu šolskemu vprašanju.

Kdo li ne pozna tega vprašanja! Kateri rodoljubni Slovenec ne gleda s tužnim srcem žalostnih šolskih razmer na Koroškem, koga ne boli srce, ko vidi slovensko mladino čisto pokvarjeno, ko jo vidi po gostilnah s pipo v zobeh, v desni s steklenico žganja, z levo pa objema morebiti ničvredno dekle. Ničesar ji ni sveto, nikogar ne spoštuje. To pa se godi pri nas Slovincih, katerih geslo je: „Vse za vero, dom, cesarja.“ Kam pa smo prišli? Kaj ima to pomeniti? Kdo je tega vzrok? Bomo li pustili voz naprej drdrati v propad in mu ne bomo zastavili nobenih zaprek?

Če se malo ozremo, vidimo, da so našega poloma vzrok tisti Nemci, ki nam hočejo vzeti mili materin jezik. Oni dobro vedo, da bodo uspeh le tedaj imeli, ako nas Slovence duševno pokvarijo. Največji pripomoček pri tem peklenkem delovanju jim je sedaj na Koroškem šola, za katero plačujemo visoke davke in katere naloga bi bila, nam pomagati otroke vzrejati; vzrok so za dobro polovico tudi naši učitelji.

Gotovo vsak ve, kake so pri nas šole, pa tudi kaki so učitelji. Šola sama ob sebi ni vzrok našega propada, ampak učitelji. Tudi šolska postava nam ne škoduje toliko. „Ko bi se vsaj učitelji držali šolske postave, bi že še bilo,“ mi je že marsikdo rekel. Da so pa učitelji taki, je tudi lahko umevno in mi jim še toliko predbacivati ne moremo.

Slovenski starši pošljejo svoje nadpolne sinove v Celovec, v nemško učiteljsko, jim preskrbijo pri Nemcih stanovanje in jih prav slabo podpirajo z denarjem. Še za hrano morajo hoditi k Nemcem beračiti. Ti jim seveda dajejo, ker vedo, da so Slovenci hvaležni in bodo iz hvaležnosti plesali, kakor jim bodo žvižgali. Čisto umevno je,

Podlistek.

Tine in Barigeljc.

Kako je Barigeljc „dohtar“ postal.

Tale prešmentani Barigeljc, o katerem so že mnogokrat rekli ljudje, da je že šel tja, kjer muh ni, se je naenkrat zopet zbudil. Barigeljc je uganjal namreč med mnogimi drugimi reči tudi študije s paragrafi, ki so zviti kakor kozji rog, a ki se dajo tudi raztegniti kakor harmonika vaškega muzikanta, včasih pa so tudi suhi kakor komarjeva rebra. In Barigeljc je med tem časom, kar so ljudje že križ napravili čez njega, pridno „šravfal“ te paragrafe, dokler jih ni bila njegova glava že polna. In rekel je večkrat svoji Franici:

„Vidiš, vse sem že počel, zdaj moram biti pa še dohtar.“

Njej pa to ni moglo iti v glavo in rekla je nekako zbadajoče:

„Ti boš dohtar! Jih je itak že dovolj, da bi lahko od Celovca pa do Gradca plot gradil z njimi.“

Barigeljc pa se ni dal ustrašiti in odrezal se je:

„No, mogoče pa še ravno zadnji kol manjka v ta plot in tega hočem jaz zabiti.“

„Saj bi me tudi veselilo,“ odvrne nato smehljajoč Franica, „če res postaneš dohtar, pa dobiš kar ti še nisem dala, prav srčen „cvikbusi“, ker si bil tako priden.“

Barigeljc pa se je vsled tega še bolj zaril med one zvite paragrafe, mislil mnogo na čas, ko dobi „dohtarski klobuk“, še večkrat pa na obljubljeni „cvikbusi“.

Tako je minilo nekaj časa. Nekega dne pa je djal Barigeljc vse tiste debele knjige v omaro nazaj, vzal svojo torbo, o kateri se je nekaj Barigeljčev prijatelj izrazil, da če bi jo videl v Egiptu na južni strani kake piramide, bi glavo stavil, da na severni strani v senci Barigeljc spi — in spravlil v njo nekaj najpotrebnejših stvari, kakor je že to običajno, če odrine človek na potovanje. Prišel je namreč za Barigeljca čas, da se odpelje na visoke šole in napravi zadnjo skušnjo, predno mu postavijo dohtarski klobuk na glavo. A, o vsem tem naj bi nič ne vedela Franica, kajti Barigeljc jo je hotel presenetiti.

„E, kaj, izgovor se že najde, saj ni nič napačnega,“ mislil si je Barigeljc, „saj vem, da mi Franica ne zameri, če se vse posreči.“

In tako je bilo. Ravno pri tem delu in premišljevanju zasačila ga je njegova Franica in spoznala je takoj, da jo misli Barigeljc zopet kam odkuriti.

„No, pa že zopet naprej po svetu kot krivo kolo! Saj pravim, to lajanje pa lafidranje po svetu! Črevljar se je že zadnjič pritoževal, da drugim ljudem ne more takoj ustreči, ker mora samo tvoje črevlje popravljati. Doma ostani pri meni, ko mi je brez tebe tako dolg čas.“

„E, Franica, potolaži se, saj bi rad doma ostal, a veš, da moram iti, imam važno opravilo v Rožni dolini in potem tudi važno sejo odbora, v kateri moramo za tisti kraj določiti število majnikovih kebrov, ki smejo prilesti na dan.“

„Seve, izgovarjati se znaš, ti porednež, kakor kakšen dohtar, vedno najdeš pravo in zraven si dovoljuješ še burke uganjati z menoj.“

„No, saj bom kmalu postal dohtar,“ pristavi smehljaje se Barigeljc.

„Da, če bi ostal doma, bi že šlo, a tako greš Bog ve zopet kam, in prej da se ti vse muhe pomirijo, ki ti rojijo po potovanju po glavi, bo treba zopet nekaj časa, dokler se lotiš zopet svojih paragrafov.“

„Mogoče pa vendar še prej,“ odreže se nato Barigeljc, stisne roko svoji Franici in smukne pri vratih vun.

„Pa srečno hodi, pa kako razglednico še piši iz Rožne doline,“ kliče za njim skrbna Franica.

„Bom že, bom že,“ zagotavlja jo Barigeljc, a zraven se je veselil, da se je tako izvrstno spravlil od doma, ne da bi Franica mislila, kaj namerava.

S prvim vlakom, ki se je vozil nato proti Mariboru, peljal se je naš Barigeljc v Gradec, da že prihodnji dan stori zadnji korak. In ni se mu ponesrečil, kajti, ko je drugi dan zvonilo poldne, se mu je naznanilo, da je vse dobro končano. Barigeljc je bil tega vesel in najrajši bi se bil postavil na glavo, kar storiti je menda nekaj njegovemu prijatelju obljubil, a ni šlo, ker je menda glava temu ugovarjala.

ako slovenski pripravnik izgubi vero v moč svojega národa, ako obupa nad njim. Nazadnje verjame Nemcem, ki pravijo: „Slovenci so berači, njih jezik je grd, oni so povsod nazadnjaki.“ Začne se sramovati svojega jezika, svojega rodu, vsega, kar je v zvezi z njim. Ker pa misli, da more samo s tem zakriti svojo slovensko národnost, da prav zabavlja črez Slovence, da jih sovraži, da jih pri vsaki priliki zaničuje, postane tak izdajalec, kakoršnih vidimo v vsaki vasi. On postane najhujši sovražnik svojega materinega jezika, svojega rodu. Ni čuda potem, da najdemo učitelje, ki pravijo: „Ich bin ein deutsch-liberal gesinnter Slovene.“

Da so pa učitelji taki, smo gotovo večidel sami krivi. Ko bi mi za nizko ceno pripravili hrano za pripravnike, bi bilo gotovo čisto drugače pri nas. Pa žalibog, koliko se pa potrudimo pri tem važnem delu? Skoro nič. Imamo sicer že nekaj let društvo, ki si stavi nalogo, ustanoviti slovenskim pripravnikom svoj dom. Pa sedaj je že skoraj zaspalo. Podpira še nekaj pripravnikov z nabranim denarjem; pa kje je dom? Društvu primanjkuje denarnih sredstev. Ljudje so že itak ubogi in zelo obloženi z národnim davkom.

Ako pa v najkrajšem času ne dobimo svojega doma, smo gotovo koroški Slovenci izgubljeni kot del slovenskega národa in iztrgana nam je vera naših pradedov.

Ker bi pa propad koroških Slovencev bil hud udarec za vse Slovence in njih okrepčitev v veliko korist, je tudi dolžnost vseh Slovencev, nam priskočiti na pomoč. Če pademo mi, padli bodo po malem tudi izvenkoroški Slovenci. Ker pa je učiteljski dom tolikega pomena za vse Slovence, moramo tudi vsi z združenimi močmi delovati za njega ustanovitev.

V prvi vrsti je seveda dolžnost vseh koroških Slovencev, prispevati s svojimi darovi za tako potrebni dom. Vsak naj daruje, kolikor more v blagor in rešitev naših najdražjih svetinj. Korotanci! Tukaj gre za blagor in srečo vaših otrok. S tem jim boste več koristili, kakor z veliko doto. Denar se da zapraviti, dobra vzgoja pa mora obrodit dober sad. Pomislite, slovenski starši, da boste morali odgovor dajati, komu ste dajali svoje otroke v vzgojo. Ako jih dajete v take šole, kakoršne so sedaj, delate ravno tako, kakor bi peljali pohlevne ovce v volčji brlog.

Obrniti se pa moramo tudi k ostalim Slovincem, da nam priskočijo v tej prevažni zadevi z darežljivo roko na pomoč. Pomagajte nam! Hvaležni vam bomo in s hvaležnim srcem se vas bodo tudi naši potomci spominjali!

Učiteljski dom bode stal mnogo denarja. Akoravno so Slovenci jako požrtvovalni, bi gotovo še mnogo let ne nabrali dosti velike svöte. Obrniti se moramo tedaj tudi na naša društva.

Dolgo let že deluje družba sv. Cirila in Metode v blagor slovenske mladine in mnogo nam še obeta. Bi li ne bilo umestno, ko bi nam priskočila na pomoč pri zidanju učiteljskega doma? Bi li ne koristila mnogo več in za manjše stroške slovenski mladeži? Ako dobimo zavedne učitelje, nam ne bode treba toliko národnih šol. Dve ali tri národne šole nas tudi nikakor ne morejo rešiti. Več jih pa družba na Koroškem nikakor ne more

vzdrževati. Tega ji ne pripuščajo denarna sredstva. Tudi nikakor ne moremo od ubogih Slovencev zahtevati, da bi svoje šole sami vzdrževali, zraven pa še, kot nameček, plačevali 20 in več odstotkov šolskih doklad za ponemčevalne šole. Ako bi družba opustila nekaj let zidanje novih šol in bi ves denar, ki ji še preostaja pri podpiranju že stoječih šol, porabila za prepotrebni učiteljski dom, bi gotovo rešila Slovence na Koroškem propada. Bolje je pustiti sovražniku eno vas, kakor pa celo deželo.

Obrniti se moramo tudi k družbi sv. Mohorja. Mislim, da bi tudi ona lahko dala nekaj matičnega denarja za učiteljski dom. Res je, da matični denar ni namenjen v take svrhe, pa v skrajni sili moramo porabiti tudi take pripomočke. Saj bi tudi tukaj podpirala pobožno, lepo obnašanje in postavila verskim gonjam močen jez.

Obrnimo se tudi s ponižno prošnjo na naše denarne zavode, da bi tudi nam s svojim rezervnim zakladom priskočili na pomoč. S tem koristijo s slovenskim denarjem ne samo Korotancem, ampak vsem Slovincem, ne samo posameznim, ampak celoti.

Tudi posamezne slovenske občine bi nam lahko pomagale. Ako bomo dobili mi Slovenci na Koroškem dobre učitelje, katerih naloga bode vzgojevati otroke v poštenem národnem duhu, jim kazati pot do sreče, ne pa gonja zoper materin jezik in zoper duhovnike, kateri naš jezik in naš rod ne bodo zaničevali, ampak nas bodo učili ceniti in ljubiti materino besedo, tedaj bo le korist občin, katere bodo oproščene preprirov in mnogo nezadovoljnosti.

Dolžnost vseh Slovencev pa je, da z vsemi močmi podpirajo omenjene družbe in zavode, da jim bode mogoče ustanoviti prej ko slej učiteljski dom, kateri je neprecenljivega pomena za národni živelj na Koroškem, dà, velikega pomena za vse ostale Slovence.

Lotimo se dela z združenimi močmi, bo pa manj prišlo na posameznika. Postavimo učiteljski dom kot trdnjavo v bran slovenskega národa proti deročemu valovju ponemčevanja in izprijenosti! Poprimimo se dela in delajmo, dokler je še čas! Ne bodimo slepi, na varajmo se, ne odlagajmo! Kdo ve, ali ne bode prepozno črez nekaj let. Saj nas sovražnik naš opazuje. Delajmo neutrudno, delajmo složno in ne bode se nam treba sramovati! Naj nas potem gledajo, naj nas občudujejo; mi hočemo ohraniti svojo zemljo. Če je mladina naša, bo tudi bodočnost naša. Na delo torej z združenimi močmi za naše otroke! Bojujmo in branimo se kot levinje, kadar jim hoče vzeti sovražnik mladice! Bolje je, če ostanemo mrtvi na razvalinah, kot pa da bi se vdali! Rajši smrt, kot sramoto!

Opomba uredništva. — Ker je naše načelo, da upoštevamo mnenje vsakega rodoljuba, priobčujemo ta članek v celoti. Morda bo tuptam našel nasprotnikov, a prepričani smo, da ga bo marsikdo odobraval. Da bi pa tudi vsakdo po njem ravnal!

Spominjajte se šentjakobske šole!

ne, saj ti, Barigelje, si se znova zbudil in dobil si lep priimek, zato pa moramo to počestiti, saj to je takorekoč tvoj drugi krst.

Barigelje je hotel vzeti tudi svojo Franico seboj, a ona se je izgovarjala, češ, pri taki priložnosti vedno manjka prave punčke, bom pa potem imela večje veselje, če pripeljete krščencea domu.

In šli so. Ni bilo treba nesti, kakor nekdanj, današnjega krščencea v „čekarju“, veselo je korakal ter vihtel svojo palico, saj srce mu je igralo radosti. Zbrali so se v prijazni sobi, posadili Barigeljca za mizo, torej zopet drugače kakor pri prvem krstu, ko so ga položili za peč in je moral sline cediti, med tem ko so se drugi z vincom veselili. Napolnili so se kozarci in zazvenele so čaše prvokrat, a potem še mnogokrat in veselje se je s tem tudi nehote bolj oglašalo pri vseh.

Kmalu se je zaslislala tudi pesem, saj Slovenec rad poje, in če sta le dva skupaj, sta nesrečna, če bi ne mogla katere zakrožiti. Tudi Barigelje je pomagal vmes, saj imel je še precej „fletno štimco“ in o svojem tenorju zlatem je mnogo pravil nekdanj po deželi okrog.

Vmes so se tudi vrstili govori, v katerih se je povdarjalo, kaj je Barigelje s tem postal, da je dobil dohtarski klobuk, in kaj je moral vse pretrpeti, prej nego je prišel do tega. In zazvenele so pri vsaki zdravici čaše in Barigelje je imel posla dovolj, se za vse zahvaliti. Ko je veselje in navdušenje priklopelo že do vrhunca, vstal je zadnji govornik, bolj suhe, visoke postave, a kateremu je tekla beseda gladko kakor bi z oljem namazal. Zaviha svoje brke, popravi svoje naočnike ter začne približno tako-le:

Koroške novice.

C. kr. kmetijska družba. Kakor smo izprevideli iz „Fr. Stimmen“ z dne 24. t. m., se je c. kr. kmetijska družba bavila s člankom, katerega je priobčil „Mir“ o nji. „Fr. Stimmen“ izjavljajo, „da so se zavrnile vse naše lahkomiselne pripombe kot popolnoma neutemeljene“. Naš namen ni, baviti se s „Fr. St.“, pač pa bi želeli, da bi slavna c. kr. kmetijska družba objavila svoje mnenje in bi nam dala priliko, resno izpregovoriti o celi zadevi. Nam ni zato, da bi napadali kmetijsko družbo, kajti zavod, ki je ustanovljen za vse kmetijsko prebivalstvo v deželi brez razlike narodnosti, ne smatramo za predmet, katerega bi se smelo tebi nič meniti napadati, ako je voljan, izvrševati svojo nalogo v zmislu namena svoje ustanovitve. Mi smo odkritosrčno povedali, česa želimo in kaj zahtevamo od c. kr. kmetijske družbe, in vsak pameten človek nam mora priznati, da smo pisali popolnoma resno, dostojno cele stvari. Zaradi tega pa tudi mislimo, da smemo tudi od c. kr. kmetijske družbe ravno tako pričakovati resnega, dostojnega odgovora, ne pa morda kakih zavijanj in sumničenj v „Fr. St.“ in enakih listih. Nas je navdajala, ko smo pisali oni članek, resna volja, z vsemi svojimi močmi podpirati delovanje c. kr. kmetijske družbe med našim narodom, ter poudarjamo iznova, da smo še vedno pripravljeni storiti isto, ako pokaže c. kr. kmetijska družba tudi resno voljo, ugoditi željam našega kmetijskega ljudstva. Odločno pa zavračamo one, ki nam hočejo na vsak način podtakniti namene, o katerih se nam niti sanjalo ni. Nadejamo se torej, da se c. kr. kmetijska družba ne bo ozirala na hujskanje raznih listov, ki hočejo zatreti dobro stvar že takoj v začetku. C. kr. kmetijska družba je ustanovljena ravno tako za Slovence, kakor za Nemce, in zato upamo, da bo tudi storila svojo dolžnost, kakor jo ji nalagajo njena pravila.

Svinjski sejmi. Deželna vlada je zopet dovolila, da se vrše v Celovcu in okolici ter v šentvidskem in velikovškem okraju svinjski sejmi, kateri so bili dosedaj prepovedani zaradi nalezljivih prašičjih boleznih.

18.998 dobitkov v gotovini, med njimi glavni dobitek v znesku 200.000 K, nadalje dobitki po 40.000 K, 20.000 K, 10.000 K, 5000 K itd., v skupnem znesku nad pol milijona kron, se lahko dobi pri XXIV. državni dobroteljni loteriji, katere srečkanje se vrši že 15. junija t. l. Ena srečka stane 4 K. Srečke se dobivajo v vseh c. kr. tobakarnah, menjalnicah itd.

K zadevi slovenskih matrik. Morebiti bo marsikoga zanimalo ono, kar smo omenili v enem naših člankov „Boj za slovenske matrike“ o slovenskih matrikah, namreč da so se matrike pisale v narodnem jeziku z glagolsko pisavo. V našem uredništvu imamo na razpolago po tedanjem zadržkem nadškofu Petru dne 24. aprila 1863 potrjen po eden posnetek iz krstne, birmanske, poročne in mrliške knjige iz sedemnajstega in osemnajstega stoletja. Pri posnetku iz krstne knjige stoji letnica 1609, 17. julija, posnetek iz birmanske knjige ima datum 3. maja 1678, iz poročne knjige 9. novembra 1749, mrliška knjiga pa 30. decembra 1768. Iz tega je pač razvidno, da je imela slovansčina že

„Slavna gospoda!

Sicer moram res priznati, da se vas je zbralo še dosti lepo število, res moram reči, da ste vsi že precej lepi, ali vzlic temu pa ne morem nikakor razumeti, zakaj neki vlada v tej sobi miru in pokoju danes tak hrup! Kar drug za drugim ste namreč vstajali, prijemali za kozarec, odpirali usta ter vpili in pili „na zdravje“ Barigeljcu, ne da bi trezno misleč človek mogel spoznati, zakaj se pravzaprav gre.

Ako se ne motim, se je povdarjalo, da je Barigelje postal dohtar. Hm! Ali je morda to kaj tako zelo čudnega? Dohtar je že marsikdo postal, ki je bil neumnejši od Barigeljca in zato se prav čisto nič ne čudim, ako se je Barigeljcu pripetilo kaj tako vsakdanjega. Ravno zato pa tudi ne vem, čemu toliko vrišča in hrušča, če postane kdo dohtar, posebno ako je dotičnik predrsal toliko hlač na šolskih klopeh, in če ga pozna cela Koroška, da je še dosti „odprte glave“ (posebno takrat, kadar pije). Jaz sem torej odločno proti kakemu počaščevanju Barigeljeve slave.

In vprašam vas, kaj je neki storil Barigelje tako važnega za človeštvo, da bi ga moral človek kaditi z vsemi mogočimi kadilnicami in kadili odpred in odzad? Smodnika ni iznašel in trdno sem prepričan, da tudi z onim dinamitom, ki je raznesel železniški most pod Humbergom, ni imel čisto nič opraviti. Kje so torej njegove tako slavljene zasluge za občni blagor laških polentarjev, ki mislijo, da se z dinamitom lahko prižigajo kameniti mostovi, kakor cigareta z vžigalicami družbe sv. Cirila in Metode, zaloga pri Iv. Perdanu v Ljubljani? In dalje. Ali ima Barigelje kake zasluge

Dva dni pozneje pa so dali Barigeljcu v sijajni dvorani dohtarski klobuk in zapisal se je v zlato knjigo prvokrat kot jezični dohtar.

Zbrali so se potem v prijateljskem krogu, da slavijo spomin veselega dne. Prehitro so minile ure in kmalu je prišel čas ločitve, kajti nič več ni trpelo Barigeljca v velikem mestu. Misli je na svoje rojake doma, na Franico in na obljubljeni „cvikbusi“. In tako se je poslovil o polnoči od lepega mesta, na katero so vezali Barigeljca lepi spomini, če tudi je bilo včasih trnje vmes, saj mnogokrat je bilo skrbeti, kako shajati prihodnji dan in mnogokrat se je Barigeljcu tako godilo kakor onemu, ki je na vprašanje, kako shaja brez večerje, hudomušno pripomnil: Pač pri topli peči v svojem želodcu to pogrejem, kar sem opoldne zavžil.

Še tisto jutro potrka Barigelje doma na duri. Pač ni slutila Franica, ko je odpirala vrata, da bo stopil Barigelje pred njo. Že ga je mislila okarati, zakaj ji ni ničesar sporočil iz Rožne doline, a prišla je samo do besede: „Ti porednež.“ Saj kmalu ji je pojasnil Barigelje vse. Da je bilo presenečenje in veselje veliko, se da razumeti, in da je dobil Barigelje obljubljeni „cvikbusi“, je umevno, saj pravil je potem svojim prijateljem, da je bil „cvik“ imeniten, „busi“ pa še bolj.

Prišli so prijatelji ter častitali Barigeljcu, saj imeli so ga radi. Njega pa je to srčno veselilo, in povabil jih je v gostilno na kapljico rujnega vinca češ: Zdaj le pijmo ga, saj smo študirali.

„Tako je prav,“ pritrdili so prijatelji, „zakaj

od nekdanje isto pravice v matrikah, kakor latinščina in nemščina.

Napisi na novi železnici. „Slovenski Narod“ z dne 26. t. m. je priobčil v uvodnem članku vest, h kateri moramo tudi mi nekaj pripomniti. Dopolnjen omenjenega lista namreč poroča iz Trsta, da je govoril z nekim višjim uradnikom c. kr. drž. železnice o novi železnici in iz tega pogovora posnel stvari, katere so res vredne vsega upoštevanja. Državna železnica baje hoče na novi progi popolnoma ugoditi nemškemu kričačem ter napraviti po celi naši slovenski Rožni dolini samo nemške napise in namestiti po večini le nemške uradnike, ki ne razumejo niti ene besede slovenski. Za svojo sveto dolžnost smatramo, da opozorimo že sedaj, ko je še čas, na tako nezaslišano zaničevanje slovenskega ljudstva po upravi c. kr. državnih železnice. Nova železnica bo tekla skozi slovenski zemlji, po naših tleh, a naš rod in jezik naj bi se na tak nezaslišan način preziral! Ne! To bi bilo vendar že nekoliko preveč! Ako je državna železnica napravila na progi Beljak-Pontabelj tudi slovenske napise, je pač edino le pametno, ako jih napravi tudi na novi železnici, ako hoče ostati dosledna, ako se noče udati nemškonacionalnemu kričaštvu. Sramota bi pa bila tudi za nas koroške Slovence, ako bi hoteli prenašati tako preziranje s strani naprave, katera se hoče vzdrževati z našim denarjem. S krvavimi žulji slovenskega naroda se gradi nova železnica, slovenski narod jo bo vzdrževal v veliki meri s svojimi doneski, a zato naj bi isti ne imel pravice, da bi se njegov jezik rabil na nji! Od Trsta pa do Celovca mora imeti slovenščina svoje mesto na novi železnici povsod! To je naša neomajljiva zahteva! Sram bi nas moralo biti, ako bi bilo drugače! Na noge torej, koroški Slovenci, pokoncu, naše slovenske občine in drugi zastopi, in zahtevajte, odločno zahtevajte, da se upošteva na novi železnici jezik ljudstva, po katerega tleh bo tekla nova železnica! Ravno tako pa upamo, da bodo tudi slovenski državni poslanci storili svojo dolžnost in povedali vladi, da Slovenec nikakor ni voljan pripustiti, da bi se zaničeval njegov jezik pri napravah c. kr. vlade!

Običajna slavnostna akademija slov. bogoslovcev v Celovcu se bode vršila v četrtek pred binkošti, dne 8. junija, ob pol 5. uri po sledečem sporedu: 1. V. G. Brož: „Napred!“, sušačka koračnica, udarjajo tamburaši. 2. „Pozdrav“, govori predsednik, g. I. Lučovnik. 3. „Domovini“, po melodiji Tovačovskega, poje moški zbor. 4. I. govori govori g. U. Hafner. 5. H. O. Vogrič: „Slava Prešernu!“, venec njegovih pesmi, udarjajo tamburaši. 6. P. Hugolin Sattner: „Na planine!“, poje z bivšimi akad. člani pomnožen moški zbor. 7. H. O. Vogrič: „Pomladni cvet“, mazurka, udarjajo tamburaši. 8. K. Mašek: „Strunam“, poje kvartet. 9. II. govori govori g. J. Dolinar. 10. A. Hebar: „Spomini“, valček, udarja tamburaški kvintet. 11. A. Hajdrih: „Jadransko morje“, poje z bivšimi akad. člani pomnožen moški zbor. 12. Sklepne besede, govori predsednik, g. Lučovnik. 13. V. G. Brož: „Ankica“, polka française, udarjajo tamburaši.

Duhovniške in cerkvene vesti. Razpisana je župnija Vetrinj (patronat Friderika kneza Lichtensteina) do 30. junija t. l. in župnija Pečnice

Uganka. Kdo ima najdaljši nos? Odgovor: Velikovški c. k. okr. šolski svet (v katerem sedijo poleg pametnih mož tudi zagrizeni hajlači), ki je na umeten način hotel preprečiti izkušnjo krščanskega nauka za šolarje v cerkvi. Dobil je namreč zastoj od c. k. dež. šolskega sveta nos, ki sega od Celovca do Velikovca in je torej 26 km dolg. V Celovcu so še drugi gospodje; ali zdaj veste to, očka Pinteritsch?

Pričakati ne morejo velikovski mogotci, da bi c. k. dež. šolski svet v sporazumu s preč. ordinarijatom rešil zadevo glede poučevanja krščanskega nauka v slovenskem jeziku (za slovenske otroke, katerih je 60%) in so odločili v seji dne 16. t. m. in to v nenavzočnosti zadržanega cerkvenega zastopnika, da je strogo prepovedano poučevati krščanski nauk tudi v slovenskem jeziku. Sklicujejo se na § 25., točka 2., postave z dne 8. febr. 1869, dež. zak. št. 10, in § 13e, postave z dne 11. febr. 1873, dež. zak. št. 22, katera paragrafa sta v tej zadevi popolnoma brez pomena, ker še višja oblast ni ukrenila ničesar; sploh pa nima okr. (isti patronat) do 4. julija t. l. — Župnija Žabnice v Kanalski dolini se je podelila g. dr. Ivanu Amschlju. — Na sv. Višarje za čas romanja pridejo gg. Josip Svatoň, župnik na Strmcu, Franc Uranšek, provizor v Mohličah, in Ivan Kogelnik, kapelan v Žabnicah. — Mohliško župnijo bo oskrboval župnik kamenski, g. Iv. Boštjančič, pokrški župnik grabštanjski, g. Štefan Bayer, in strmsko župnik gozdanjski, g. Janko Maierhofer.

šolski svet gg. katehetom nič ukazovati, ker so ti podložni in odgovorni le ordinarijatu. Zato se dopis vrne. Ali čakate še na drugi nos? Morebiti bo ta še daljši!

„Das ferfluhte cajtungsšrajbn“. V Vrbi so imeli občinsko sejo in tam so se bridko in pa tudi z vso resnobo pritoževali, da se Vrba toliko vlačijo po časniki. Ugled Vrbe kot mirnega zdravilišča s tem trpi. . . . Posebno se je to povedalo vrbskemu nadučitelju g. Jancu, češ, da naj vsaj že enkrat pusti pisarijo po listih. Dà, dà, mi smo tudi tega mnenja; če bi se namreč ne bilo začelo mešati in napravljati take komedije v Vrbi, kakor je bila znana hajlarija, bi bilo vse tiho in mirno in Vrbljani bi ostali še naprej na glasu kot „fletni ljudje“. Tako se pa stvar meša in meša, da na vse kraje smrdi, pa konca še ne bo, to vam povemo, dokler bodo taki ljudje kazali svojo jezico zoper vse, kar je slovenskega.

Izpred sodišča. Pred deželnim sodiščem je stal 18. majnika Jožef Zwitter, ki je doma v Hörzendorfu pri Št. Vidu. Tam je bil nekaj časa uslužben pri občini, bil je pa po 3letni službi radi raznih poverjenj in tatvin odpuščen. Bil je osem mesecev v Celovcu pri okrajnem glavarstvu. Lani o Veliki noči pa ga je sprejelo županstvo dholiško za občinskega tajnika. Imel je mesečno 60 K in prosto stanovanje. On se pa vseeno ni poboljšal. Vse leto je poverjeval in celo goljufal ljudi. Nekemu siromaku, ki je od stožavske občine dobival po 8 K na mesec, te svote ni izplačal. Na davkarijo bi bil imel poslati 20 K za Fil. Stožirja in 15 K 86 vin. za Pav. Buchsbaumerja, za Trezo Stožirjevo pa 24 K in pozneje 135 K, za Blaža Kobana pa 20 K; ves ta denar je pridržal zase in

tudi mnogo vojaških taks. Za Lovr. Lučovnika bi bil imel poslati 36 K 6 vin. na zavarovalnico za nezgode, pa jih je istotako obdržal. Ogoljufal je pa občinski tajnik Zwitter Andr. Juriča; prišel je lani po letu k njemu in mu rekel, naj takoj plača za svojo ženo 47 K za to, ker je bila v bolnišnici. Račun je pa v resnici znašal samo 27 K. Sicer pa Zwitter tudi teh 27 K ni plačal, ampak je porabil zopet ves ta denar zase. Nazadnje je tudi Marijo Čunič, kakor smo že prej poročali v našem listu, opeharil za 54 K, ki bi bile imele biti za stroške v bolnišnici. Zwitter, ki sploh ni imel pravice, denarja jemati, je še mnogo drugih poverjenj in goljufij zakrivil. Zagovarjal se je, da mu je župan ukazal hoditi pridno v družbo, da pa je on s tem zagazil v dolgove in bil tako primoran, pomagati si s takimi zločini. Sodišče je priznalo obtožencu olajševalne okoliščine in ga obsodilo samo na 1 leto poostrene ječe.

Vrbska okolica. (Legar [tifus].) Ta nevarna nalezljiva bolezen se je prikazala v Domačalski in Št. Jurski fari. Pri Nemcu v Umbarah je gostilna zaradi legarja že dalj časa zaprta, še tobaka ne sme prodajati. Na drugih hišah, kjer leže bolniki, je nabito, da je vsak posest prepovedan. Komisija zdravnikov je stvar že preiskavala in zapovedala zdravstvene pripomočke. Neka deklica, ki je bolnim stregla, ter potem sama dobila legar, je na skrivnem šla domu v Gorje pri Vrbi. Komisija je začudeno in ogorčeno rekla: Za božjo voljo, sedaj nam ponese ta deklica legar še v druge kraje. Vrbski orožnik je sam rekel deklici: ti imaš legar. Vse to je bilo malo pred znano hajlarijo v Vrbi. In vključno temu, da so za to vsi vedeli, se shod ni prepovedal. In deklica je bila celo med otroci v Vrbi. Kako lahko bi to imelo nepovedljivo nesrečne posledice.

Ukve. Naša vas je pač res nesrečna. Ne vemo, čemu ali komu naj pripišemo to; ali naj reče kdo, kar hoče, neka posebna nesreča je vedno z nami. Pred kakimi 14 dnevi se je vnovič pregledala naša „Hranilnica in posojilnica“ in našlo se je, da zopet manjka okrog 700 K, kar je sicer napram pomanjkljaju 12.000 K, ki se je konstatiral pred nekaj časa, sicer malenkostna svota, ali vzlic temu je nekaj čudnega, da mora pri nas vedno kaj manjkati. Radovedni smo, kdo bo tu pokrtil pomanjkljaj. V odboru „hranilnega in posojilnega društva“ so: Franc Ehrlich, župan v Ukvah, načelnik; Jakob Wedam iz Ovčje vasi, njegov namestnik; Janez Martinc, Josip Martinc in Peter Oitzinger iz Ovčje vasi, Matija Prešern, Josip Mešnik (ni davkoplačevalec), Karl Ehrlich in Gregor Kanduč v Ukvah, člani načelstva. Tajnik in blagajnik pa je nadučitelj Josip Kovač. Tako namreč je zapisano v združnem zapisniku. — Kakor smo torej rekli, se je konstatiral pomanjkljaj okrog 700 K. Vprašamo torej vse pristojne oblasti: Ali jim je znano, da se je konstatiral ta primanjkljaj in kdo ga bo pokrtil? Ravno tako pa tudi vprašamo: Ali namerava c. k. državno pravdnništvo posredovati, da se poizve oni, ki je ta primanjkljaj zakrivil, in da se v slučaju dokazane kaznine krivde tudi po postavi kaznuje?

za prevrtanje Karavank? Ako bi se bilo kdaj bralo, da se je kdaj ta ali oni zaletel s svojo trdo glavo v hrib tamkaj Področico in prebil tunel do Hrušice, potem bi se vsaj moglo misliti, da je to bil Barigelje, ali nikdar ni bilo čuti kaj takega, kajti pravi se, da na Koroškem ni več tako trdih glav, ker marsikdo nosi na plečih zeljnato glavo mesto človeške. Da se najdejo tu pa tam kaka dolga ušesa, je prav lahko umevno, saj je gotova resnica, da mora človek, ki zataji svoj jezik, drugega pa ne zna, — rigati. Sicer pa tudi zato nima Barigelje nikakih zaslug, niti za zeljnate, niti za oslovske glave. — Ker je znano, da je svoj čas Barigelje premetaval svojega rojstva grešne kosti po vseh kotih koroške dežele, vtikajoč svoj nos v vse, kar ga ni čisto nič brigalo, bi pač človek mislil, da je podregal s tem nosom vsaj nekoliko okrog stolpa v slavni Globasnici, pri čemer je odletel eden kazalec stolpni uri, tako da morajo sedaj Globasničani šele s pomočjo sferične trigonometrije preračunavati, kdaj je treba iti opoldne jest. Ali glejte, niti za izgubljeni kazalec nima Barigelje nikakih zaslug, kajti tako visoko ni segel njegov nos. — Torej niti tu niti tam ničesar. Barigelje ni dosedaj še nikdar pobil oken v tiskarni družbe sv. Mohorja, Barigelje še ni nikdar vriskal po ulicah „Heil und Sieg“, dasiravno se je naučil prav dobro delati kavalerijske atake na nevidne sovražnike. Barigelje še ni nikdar dal v Celovcu slovenski vpisati svojega otroka, ker slučajno še nima nobenega. Barigelje ni nemški krščanski socialista, da bi sežigal „Mir“, niti rožeški c. k. uradnik, da bi ga tožil, Barigelje ni . . . prav nič drugega, kakor Barigelje in . . . prav

nič drugega, kakor Barigelje, in zopet in zopet Barigelje, pa nič drugega. Ako je slučajno zadel z glavo ob dohtarski klobuk in ima sedaj pravico za svoj podpis porabiti nekoliko več črnila kakor pa doslej, zato pač ne vem, ali zasluži kako posebno čast. Jaz mu jo odrekam, kajti zame ostane Barigelje Barigelje, če ga naredo stokrat za dohtarja, ali pa nobenkrat.

Tako! Dixi et salvavi animam meam!

Živio, Barigelje!

Da je sledil temu govoru dolgočasen smeh, je umevno, in zopet se je dvignila cela družba in Barigeljeu nazdravljala še bolj navdušeno.

Bila je ura že čez polnoč. Tedaj pa je prvi vstal starosta družbe, češ, čas je, da gremo. Bil je to mož sivih las, a duha še čilega, da je s svojim humorjem navduševal mladino in med njo sam zopet postal mlad. Kaj rad se je smejal in njegov pregovor je bil: Spoštovati pošteno kapljico in zaljubljen biti. In če so ga prijatelji dražili, češ, star si že, a vedno ti še rojijo take muhe po glavi, jih je zavrnil: „Zaljubljen biti, to se mora prav razumeti, saj človek je v marsikaj zaljubljen: hribolazci so na primer zaljubljeni v gore, gospe v lepe klobuke, saj stojijo po cele ure pred izlogami in si izmišljajo bojne načrte za pridobitev klobukov po najnovejši šegi, drugi so zaljubljeni v svoje psičke, no, in jaz sem pa zaljubljen v vince, ki človeško srce razveseli. Seveda nisem zaljubljen do ušes; to bi moglo škodovati, vse le v pravi meri.“

Vstal je tedaj naš starosta in se odpravil. Bil je izvrstne volje in čil kakor mladenič. A ko je oblačil suknjo, sprivil je še srečno desno roko

v rokav, a leva ni hotela ubogati in šel je kar tako domu. Med potoma pa si je mislil: „No, meni se zdi, da sem bil danes malo preveč zaljubljen.“

Ščasoma so se dvignili tudi drugi gostje in kjer je bil prej šum in bilo slišati veselo petje, bilo je sedaj mirno in tiho, ostal je le duh po vinskem soku, kar je značilo, da je bila zbrana vesela družba.

Tem bolj pa je bilo zunaj hrupno. Bilo je na eni strani poslavljanje na vse strani, na drugi so se zopet posvetovali, kaj bi se še dalo pametnega storiti. Barigelje je hotel iti kar domu k svoji Franici, a priskočili so trije botri, Zorko, Štefan, Vinko, češ, to ne gre, da krščene pride sam domu ali celo tako kakor tedaj, ko je bil prvokrat pri krstu in je potem svojega botra moral nesti v „cekarju“ domu.

Prijeli so ga pod pazduho in hajdi z njim v kavarno.

Tako so se razgubili polagoma vsi, vsak na drugo stran in kmalu je postalo vse mirno. Pustimo tačas Barigelja in njegove tri tovariše — botre, kajti v to so se oni ponudili in Barigelja tudi od doma spremljali. Barigelje je bil tisti večer že tako študiran, da je časnik čital, če tudi ga je držal narobe, na kar ga je boter Zorko opozoril, da tukaj ni taka navada in je tudi bolj pripravno, ostati pri starem. (Konec prihodnjic.)

Kupujte národní kolek!

Je li južna železnica vsemogočna?

Današnje kričeče razmere južne železnice, naperjene proti Slovincem, so zastarele že ob svojem začetku pred kakimi 50 leti. Vidno so pisane v podli strasti in hudobni zavisti, živa podoba krivnosega — od vsega treznomislečega sveta — zavrženega židovskega tabora.

So li znane te razmere sl. glavnemu nadzorstvu avstrijskih železnic, ki je takorekoč „najvišji redarstveni organ“?

Toda južna železnica ni vsemogočna — ure njene samovolje potekajo, in ljudski glas se dviga proti njej odločno, ponosno in samozavestno! To je naravnost nečuvno gaženje slovenskega jezika na slovenski zemlji in med slovenskim narodom.

A to še ni vse! — Kje je varnost življenja domačih in tujih potnikov?

Znano je, da trpe nadzorstveni krogi pri južni železnici na dolgo in široko gorostasno bedastočo — da so službene navodilne knjižice („inštrukciji“) za čuvaje in njihove pomočnike pisane v blaženi nemščini.

Čuvaje ni rodilo mesto, ampak borna kmetska vas. Na deželi so se priučili slovenski pisati in brati. Potrjeni so bili v vojake in tam so jim ubili v glavo polomljeno nemščino. S tem potrebnim (?) zakladom so šli od vojakov in južna železnica jih je sprejela sprva kot delavce na gornji gradnji (Oberbau), pozneje pa jih je povišala, ker so za silo lomili nemščino, v čuvaje. Seveda je šlo dostokrat za zlomka trdo, ker je ta pri vojakihi usiljeni zaklad vsled nerabe tako rad spuhtel. Železnični mojstri in čuvaji, s katerimi so prišli novinci v dotiko službeno ali neslužbeno, so jim vlivali v glavo železnične nauke v slovenskem jeziku, ker knjižic niso umeli. Poleg tega pa so si novinci še doma ubijali glavo dolgo in dolgo, od črke do črke, z nemško pisanimi navodili, dokler niso prestali skušnje, največ z veliko silo. Seveda še mnogo in mnogo niso umeli in ta obsežni mnogo jim je ostal zvest še naprej — nemščina pa je puhtela v zrak. Evo dogodka:

Neki sicer dobro izvežban čuvaj je čital: „Das Haltsignal ist zu geben: Wenn die Bahn unfahrbar geworden ist oder ein anderes Hindernis die Weiterfahrt gefährdet, beziehungsweise hemmt...“ Tu mu je zmanjkalo sape in poklical je sina, ki je študiral latinske šole: „Ti, kako pa pride ta „hemmt“ — ta „srajca“ tukaj med „haltsignal“? (Zamenjal je menda v svoji znanosti „hemmt“ in „Hemd“.)

Cesar ne smemo nikakor pozabiti, je dejstvo, da opravljajo pomožno čuvajsko službo tudi ženske in navadni delavci. Ti se niso nikdar brigali, oziroma niso imeli prilike, da bi spoznali kako nemško črko. Nemških besed znajo toliko, da jih lahko seštejejo. Utepli so jim v glavo nekaj, da vedo vsaj, kaj je: „holt, frej, longzam, segnal, cuzamenštos, beksl, onglajnsnga, cuk, rešpehtar, štrof, ferbajs“ in še nekaj drugih izrazov. Njihovo znanje iz navodilnih knjižic je navadno jako plitvo, nezanesljivo in nezadostno — ker ne razumejo vsiljene nemščine. Celu malo knjižico službenih navodil — nemško pisano — zamorejo umeti le uradniki, ne pa slovenski čuvaji in njihovi pomočniki!

Še nekaj sličnega! Vsak spremljevalec železničnega vozička — preprost delavec — ima nekaj vozni list (legitimacijo), na katerem mrgoli prav drobno tiskanih izvlečkov službenih navodil. Seveda je, za devet križev, ta tiskovina zopet nemška in bilo bi vseeno, ko bi bila le prazen papir! Ali ni to bedarija — vredna južne železnice?!

Kje je varnost življenja? V Ameriki uporabljajo to, kar je praktično, južna železnica pa se boji prav tega, ker bi ne bilo krivično napram Slovincem. Koliko se pač pri nas pisari in ogleduje čisto vse neznatne naprave, je li ondot varnost življenja zagotovljena? Južne železnice pa ne vidi nihče! Ostra pažnja njenega osebja se vedno bolj utruja vsled vedno težje službe, promet se le množi, in tako raste tudi nevarnost življenja vsled slabega umenja ali celo nepoznanja službenih navodil od dne do dne. In sedaj, ko namerava južna železnica upeljati celo brzovlak, ki bi prevozil progo Dunaj-Trst za 3 ure hitreje, je naša dolžnost že zaradi varnosti življenja, da ugovarjamo zoper to upeljavo, oziroma vračamo neposredno na južno železnico odgovornost za vsako nezgodo, ki bi nastala iz tega.

Enaka krivica — zdi se nam, da neka ključbovalna zlobnost — je tudi pri napisih v železničnih vozovih. Vse jezike, katerih ni potreba v naših krajih (tudi pri krajevnih vlakih) so obesili v vozove, samo slovenskih napisov ni! Ko bi zmagali Japonci Ruse, morda bi še klinopisi „vzhajajočega solnca“ zašli v te vozove? — Ker pa izražajo ti napisi tudi važne varnostne odredbe in svarila (Baden-Wien links aussteigen; nicht hinausbeugen; Notsignal itd.) in so domačim potnikom neumevni

— narekati moramo južni železnici tudi neposredno odgovornost za vsako nezgodo, ki bi utegnila danes ali jutri iz tega nastati. — Imeli smo že večkrat priliko, slišati krepkih zabavljic v železničnih vozeh napram južni železnici in bile so popolnoma opravljene!

Poslanci, pozor!

Minila bode tudi namišljena vsemogočnost južne železnice in pokorila se bode zakonu, ki je baje pisan za vse avstrijske državljane. Nemški jezik je včasih sicer malce dolg — vendar ne sega okrog sveta; to je le prazna bajka!

II. poučno potovanje kranjskih kmetovalcev.

Z ozirom na razglas podpisanega glavnega odbora z dne 10. maja t. l., javljamo, da je poučno potovanje na Štajarsko, oziroma Koroško zagotovljeno ter da se bo vršilo po nižje označenem sporodu od 13., oziroma 14. do 17. junija t. l.

Prijave za udeležbo sprejema podpisani odbor še do

S. junija t. l.

Voznja v tretjem razredu bo stala 25 K, v drugem razredu pa 50 K. — Vsak udeleženec naj pošlje najkasneje do 8. junija t. l. podpisanemu odboru 25, oziroma 50 K, da se mu bo mogel pravočasno preskrbeti sešitek vozni listkov. Vse potne stroške nosi vsak udeleženec sam. Voditelj izleta, g. mlekarški nadzornik Legvart, preskrbi vse potrebno glede vozov, prehranitve in prenočišč.

Udeležniki se zberó v torek, dne 13. junija zvečer med 9. in 10. uro v hotelu Lloyd v Ljubljani, oziroma pridejo pravočasno na južni kolodvor, da se odpeljejo s poštnim vlakom ob 12 uri 15 minut po noči iz torca 13. na sredo 14. junija. Udeleženci na tej progi, ki ne pridejo v Ljubljano, naj vstopijo v ta vlak.

V sredo, 14. junija po dohodu vlaka v Wildon ob šestih zjutraj bo zajutrek ter takoj potem odhod z vozom v Waldegg na posestvo viteza Plessinga, kjer bo ogledovanje velikanske reje prašičev (400), izdelovanja sadnega šampanjca ter sirarne. Iz Waldegga se udeleženci vrnejo preko grajščine Herbersdorf — nazaj v Wildon, kjer bo kosilo. Po kosilu odhod v Gradec. Tam si še isto popoldne ogledajo vzorno perutinarstvo deželnega zavoda v Feldhofu ter deželne kmetijske šole v Grottenhofu. Ogled mesta Gradca in prenočevanje.

V četrtek, 15. junija, odhod iz Gradca zjutraj ob šestih v Welsberg, kjer bo ogledovanje vzornega gospodarstva in reje pingavske govedi pl. Dehneja. Ob 1/2 12. uri odpotovanje v Bruck, kjer bo kosilo, in popoldne ob treh odhod v Admont. Tamkaj izletniki obišejo samostanske kleti. V Admontu bo večerja in prenočevanje.

V petek, 16. junija, zjutraj ob petih odhod na Štajarsko deželno šolo za živinorejo in planinarstvo v Grabnerhofu ter ogledovanje vzornega planinarstva v Buchavu. To ogledovanje se bo vršilo pod vodstvom tamošnjega vodje, znamenitega živinorejca dr. Schupplija. Kosilo v Admontu, potem odhod v Kaisersberg, kjer si izletniki ogledajo vzorno sirarno in živino nekaterih posestnikov. Po večerji odpotovanje v Judenburg, kjer bo prenočevanje.

V soboto, 17. junija, zjutraj z vozom odhod na planine živinorejske zadrage v Judenburgu, potem v Talheim in St. Lamprecht, kjer bo kosilo. V St. Lamprehtu ogledovanje vzorne živinoreje tamošnjega benediktinskega samostana in posestnika Zedlacherja. Iz St. Lamprehta odpotovanje zvečer ob sedmih čez Trbiž v Ljubljano.

Glavni odbor c. k. kmetijske družbe za Kranjsko.

Ljubljana, 25. maja 1905.

Društveno gibanje.

Ustanovni shod „Podpornega društva za slovenske dijake Koroške“ in občni zbor celovške čitalnice vršila se bodeta v sredo 7. junija zvečer pri Cavniku (Lidmanskega ulice 8) v Celovcu. Zaradi važnosti tega zborovanja upamo na jako obilno udeležbo iz vse Koroške!

Posojilnica v Črni bo imela svoj redni letni občni zbor na binkoštni ponedeljek, 12. jun. t. l., popoldne ob 3. uri, v prostorih posojilnice. Spored: 1. Predložitev računa za leto 1904. 2. Volitve. 3. Razni nasveti.

Gozdanje. Tukajšnje „Kat. slov. izobraževalno društvo“ napravi v nedeljo, dne 4. junija 1905, javen shod, oziroma izlet k Sušniku v Hadanče na Dholici, kjer bodo govorili mladeniči. Zanimiv govor bo imel mladenič Bernard Schwarz, namreč: „Kaj je slovenska mati in njen jezik“. Začetek ob pol 4. uri popoldne ob vsakem vremenu. Ker bo za majhno vstopnino veliko poučnega in koristnega

slišati, pridite vsi! Po govorih se bo razpravljalo o raznih slučajnostih in se bo predstavljala igra „Kmet Herod“. K najobilnejši udeležbi vabi vse Slovence in Slovenke iz okolice odbor.

Razne stvari.

Ženska zgovornost. Kadar dve ženski skupaj prideta in govoriti začeta, stvar navadno precej časa potraja, to je stara reč; pa da ste dve ženski tako pridno klepetali, da niste čuli brzovlaka, ki se je pripeljal proti njima, to se je pred kratkim na Nemškem v Burgdorfu morda vendarle prvič zgodilo. Bilo je tako-le: Ob šestih zvečer sta prišle k železničnemu prehodu dve ženski; ker pa so bile zavore zaprte, sta morale počakati. Seveda sta si čas pridno kratile z novicami. Ko se je bil odpeljal mimo tovorni vlak in so se bile odprle zavore, stopili sta ženski naprej pa samo do tirov, med tema sta obstali in govorili, pa besedovali naprej in niste zapazili, da je med tem zazvonilo in da so se zavore spet zaprle. Privozil je brzovlak in se jima bližal, pa onedve v svojem „delu“ in svoji gorečnosti tudi tega ne slišite priropotati. Strojvodja kliče, zažvižga, pa babji gobec ni tako lahko ustaviti. Vstaviti se je morala, da bi bab ne povozila, lokomotiva in ž njo brzovlak. In še-le, ko je strojvodja z lopato v rokah prirentačil na naši ženi, sta jo pobrisali.

Dopisi.

Vrba. Res krasen dan je bila nedelja, dne 15. t. m., za nemčurje v Vrbi in Rožeku. Kakor rečeno, dan je bil krasen za te ljudi, nikakor se pa ne more trditi, da je bila krasna veselica „šulferajna“ in „südmärke“ v zvezi s Schillerjevo slavnostjo. Kdor je vse to videl, mora reči, da nemčurji v tem kraju še nikdar niso doživeli take blamaže, kakoršno ravno ta dan. Gromenje topičev je že predvečer naznanjalo, da se ima vršiti nekaj posebnega; slavoloki in zastave pa so pričale, da se bo vršila nemška slavnost. In res je prišla zaželjena ura, da so začeli dohajati otroci raznih šol; večina odrastlih ljudi pa je prišla le iz radovednosti. Resnico je govoril župan Ulbing v svojem pozdravu, da take slavnosti še ni bilo na Vrbi. Pokazal pa je takoj tudi svojo barvo s tem, da je tožil o „farskih hecarijah“, češ, da se morajo braniti pred navalom po duhovnikih našuntanega slovenskega ljudstva. Iz dna srca se je zahvaljeval seveda tudi učiteljem, kateri so (saj itak vemo) največ delovali v povzdigo te slavnosti.

Resnica je, da so učitelji, okrašeni od prvega do zadnjega s franfurtarskimi trakovi, pokazali ta dan javno pred svetom, kako vzgojujejo njim izročene otroke. Ako bi jim bilo res toliko na tem ležeče, da vzgojijo njim izročene otroke slovenskih staršev prav in najboljšo, bi jih bili gotovo poučili, da se cesarska himna poje in posluša brez klobuka na glavi! Ali ni to škandal, da je bilo precejšnje število šolarskih fantov pokritih, ko se je pela cesarska himna?!

Med korakanjem šolarjev v Möslacherjevo goštilno pa je vzbujal šolar iz vrbske šole posebno pozornost in sicer radi tega, ker je bil — bos. Revež se je moral vsakemu smiliti, ker so mu njegovi sošolci neusmiljeno stopali po petah. Seveda, če tudi bos, na nemško slavnost mora, ker pri Möslacherju je bilo za šolarje pripravljenih 3000 klobas in pa, kakor je bilo videti, precej piva. Z veseljem so se vsedli otroci vsak s svojo klobaso v roki k mizam, da pokrepčajo za silo vsaj telo, duševne hrane zanje itak ni bilo. To je bilo govorjenja in jeze, predno so učitelji s svojo nemško komando spravili vseh 778 otrok na svoje prostore! Ko pa so videli, da ne gre s to komando, se jim je pa kazalo kakor mutcem, če pa še to ni nič pomagalo, se jim je pa tudi slovensko tiho na uho zašepetalo, kam da naj sedejo.

Čudno je, da ta gospoda, katera nam toliko vsiljuje to blaženo nemščino, ne izprevidi, da se otroku ni mogoče pri sedanjem šolskem sistemu priučiti nemškega jezika. Saj se je to pokazalo tudi pri predavanju in pri petju, ko so se otroci dolgočasili in ozirali okrog, ker niso nič razumeli. Blagor vam, ki ste učili te otroke verze, naperjene edino le proti Slovincem, bodite prepričani, da niste rešili ta dan nemščine na Koroškem niti za las, in da ne pridete še kmalu v zaželeni nemški rajh.

Res prijetno bi bilo živeti v deželi, ako ne bi bilo nasprotnikov; toda kdo je temu kriv? Vi pravite, da smo Slovenci hujskači, mi pa pravimo, da ste vi. Kdo drug, kakor vi, nam hoče vzeti naše narodno prepričanje in zemljo, zraven tega pa še vero! Kdo drugi, kakor vi, učite otroke protinárodne in protiaustrijske pesmi? Dá! vi nam stopate na prste, in kdo bi se ne zdrnil? Ako prav smo na Koroškem v manjšini, toda vedite, da bo že še prišel čas, da se nad vami maščujemo. Godite nam lepo ali grdo, z vami ne bodemo nikdar plesali.

Ako bodete pisali o množici ljudstva pri tej slavnosti, vam bomo radi verjeli, če ste pa mogoče mnenja, da je bilo to ljudstvo razun učiteljev in uradnikov nemško ljudstvo, se pa motite. Ali niste slišali, kako so govorili med seboj otroci in odrasli ljudje? Ali niso prišle vam prirediteljem te slavnosti solze v oči, ko ni samo ljudstvo, temuč so celo člani odbora govorili slovensko?! Kdo drug naj povzdigne slavnost ali veselico, kakor udeleženci, in ti so bili v tem slučaju otroci večinoma slovenskih staršev in drugi slovenski ljudje iz okolice. Navdušujte, govorite in prepevajte takim ljudem, ki vas razumejo, ljudje na tej slavnosti vas niso razumeli, ker jih je rodila slovenska mati in tega, kar jih je mati naučila, jim ne morete odvzeti.

Črna. Dne 17. t. m., zvečer ob kaki 9. uri, je sedela vesela družba v gostilni gosp. Rešerja, se veselo pogovarjala in se za potrebo z vinom krepčala. Kmalu pa vstopi tuj mladenič, star kakih 19 do 22 let. Prisede k drugi mizi in zahteva piva. Ali mladeniču samemu ni ugajalo. Vsede se k družbi, kjer se začne kmalu živahen pomenek. Tujec je pravil, kako dobro se mu je godilo v Ameriki, in lepi zaslužek, o katerem je pripovedoval, nas je kar vzdigoval, da bi jo popihali v Ameriko. Pokazati je hotel, da ima Amerikanec denar, in je naročil kuhanega vina kar cel „štefan“, kakor pri nas pravimo, in kmalu se je razvil prav živahno veselje. „Na zdravje Amerikanca“, je zadonelo in tako je šlo naprej in se popilo kuhanega vina kakih 5 litrov. Ravno povzame zopet Amerikanec besedo, rekoč, da ima dober delavec tudi dobro plačo, kar vstopi orožnik in ga v naše zadudenje odpočliče. Ali kaj to! Zasliši se beseda „halt, halt“, in šlo je, kakor bi se šlo za življenje. No, pa tudi res, popihati jo je hotel, in namreč zato, ker je videl, da ga imajo, tata namreč, ki je v Bistri pri Ratu denar in urne verižice pokradel, in Bog si ga vedi, kaj še ima vse na vesti. Posebno dobro pa je naredil kmetski fant, ki je „Amerikanca“ tako hitro orožništvu javil. Ubogi oštir ima tako zadosti davka za plačevati, pa bi bil še lahko po noči sam okraden. Seveda, zanesli smo se na Amerikanca, in Bog ve, ali bi bilo samo ropanje zadosti, znabiti, da bi bilo tudi kako človeško življenje žrtev suroveža. Dobro je torej, da ga je orožnik pobasal in peljal v Pliberk k sodnji, kjer bode še gotovo žaloval po nepopitem kuhanem vinu.

Črneče pri Dholicu. (Slovo.) Odkar ima naš cenjeni „Mir“ novega urednika, skoraj še nič ni bilo slišati od nas. Pa tudi danes moram poročati žalostno novico, namreč da nas bo zapustil naš veleč. župnik g. Fr. Katnik in se preselil v lepo Zilsko dolino in sicer na Brnco. Deset let je bil med nami in se je s svojo požrtvovalnostjo bodisi v dušnem ali pa v narodnem oziru prikupil vsem. Koliko dholski župljani izgubimo z njim, pač kaže žalost župljanov. Veseli nas pa, da dobi g. župnik v svoji novi župniji, v kateri je bil pred 18 leti kot župni oskrbnik, pač vrlo narodno probujeno ljudstvo, ker imajo pevsko in tamburaško društvo, česar pri nas silno pogrešamo. Želimo torej novemu bruškemu g. župniku vse najboljše. Bog pa mu stotero poplačaj trud in delo, ki ga je imel pri nas! Bog in narod!

Slovenski mladenič.

Resnica pri Borovljah. Slovensko pevsko društvo „Drava“, ki je zastopano po obilnih, najizbornejših glasovih, je gotovo eno najboljših slovenskih pevskih društev na Koroškem. V vsakem oziru je dosedaj zasledovalo svoj namen, označen v društvenih pravilih, a vendar bi blagovolili društvene članke-mladeniče opozoriti na nekaj nedolžnega, a jako važnega za napredek, namreč na izobrazbo. Svojo društveno sobo ima društvo pri Cingelcu na Trati, kjer je sedež slovenske čitalnice in kjer so do malega vsi slovenski in tudi par nemških časopisov. Slovenski pevci! Segajte prav pridno po berilu, izobražujte se, da boste lažje shajali v življenju, če ste tudi le delavci; kajti dandanašnji čas zahteva tudi od vsakega, tudi najnavadnejšega človeka nekoliko splošnega znanja. Sicer jih je že tudi nekoliko v Glinjah, ki so že itak dobro izobraženi in spoštovanja vredni možje, katerih dolžnost je, da svojo izobrazbo tudi drugim podajo, in to bi se doseglo po kratkih, poučnih govorih. Žalibože, da so nekateri že sposobni govorniki preveč bojazljivi in da se v odločilnem trenutku izgovarjajo: „Nimam daru jezika!“ Takim bi pač svetovali, da korajža velja in govornik govori. Lepo priložnost vam nudi vaša mladost in lahko se še marsikaj dobrega naučite, kar se v ponemčevalni šoli niste naučili. Gibčni ste; gibajte se!

Glinje. Lahko trdimo, da v spodnji Rožni dolini ni najti kraja, ki bi bil v narodnem oziru tako trden, kakor so Glinje. A tudi naši mirni vasi je že večkrat pretila huda nevarnost, da jo nemčurska povodenj zalije in uniči; kajti tudi pri nas so že bivali taki ljudje, katerih žalibože nikjer ne manjka, ki so porabili vsa svoja sredstva v to,

da bi nas slovenskemu jeziku odtujili in potemtakem ponemčili. Toda imeli smo vedno dosti onih mož, ki so sicer v boju s svojimi nasprotniki dosti žrtvovali in mnogo trpeli, a ne obnemagali. Marsikateri zagrizen nemškutar je začel pešati v boju s korenitimi Slovenci, vrgel je orožje v stran in rekel obupno: „da se z Glinjčani ni mogoče bojevati“. Dostaviti pa moramo, da so bili ravno Glinjčani in možje spodnje glinjske okolice v marsikaterem oziru vodniki tistih, ki so jih zaničevali, same sebe pa hvalili in povzdigovali. Dovoljujemo si navesti le par vzgledov. Z ustanovitvijo svoje slovenske hranilnice in posojilnice so dali Glinjčani nemčurjem povod, da so tudi ustanovili v Borovljah svojo posojilnico, seveda z namenom, da bi slovenski posojilnici v Glinjah delali zgago, kar se jim seveda ni posrečilo. Glinjska posojilnica cvete in napreduje gotovo boljše kakor borovška. In zakaj? Možje glinjske posojilnice so namreč vedno spoznavali namen svojega zavoda v pravem pomenu besede. Ko se je zidalo v Borovljah konsumno društveno poslopje, toliko hvalisani nemčurski posojilničarji in naprednjaki niso imeli denarja na razpolago, da bi ga posodili za ustanovitev tako velevažnega zavoda, ker so si bržkone mislili, da bodo pomagali s tem delavcem na konja, svojim pristašem pa škodovali. Glinjski slovenski posojilničarji pa so dobro spoznali, da je konsumno društvo v Borovljah koristno in neobhodno potrebno. Uvideli so, da nemškonacijonalni borovski delodajalci delavce izkoriščajo in izsesavajo, kolikor jim je drago, in da bi tej „oderuški gospodi“ še pomagali prodajalci, ako bi ne bilo konsumnega društva, ki bi jih v cenah vodilo in njihovi denarni požrešnosti nasprotovale. Glinjski posojilničarji so tedaj velevažen pomen konsumnega društva spoznali in tudi skočili takoj merodajni osebi na pomoč. Zdaj pa vprašamo: Kdo je naprednjak, kdo je značajan, kdo ima dobro vest? Mogoče tisti, ki bi najrajši videl, da bi delavci, od katerih je odvisno vse družabno življenje in tudi obstanek delodajalcev, izginili iz človeškega bivališča? Mogoče tisti, ki nočejo spoznati, da je tudi delavec človek, da se morajo njegove razmere zboljšati?

Bufalobil.

Škofiče. Društvo „Slavček“ je priredilo predzadnjo nedeljo popoldne dve igri. „Lursko pastirico“ so igrale dekleta iz Škofic in Št. Ilja tako lepo, da so med igro stale marsikateremu solze v oči. Ker je bilo slabo vreme, smo morali to igro igrati v društvenih prostorih v Kristofovi vili. Čeravno je dvorana zelo velika, je bila polno natlačena do zadnjega kota. Drugo igro smo igrali na prostem, ker se je vreme med tem časom zboljšalo, in ker je bilo v sobi premalo prostora. Igrali so jo fantje na Blatnikovem travniku, kjer so postavili že prej pripravno utico z mnogimi zastavami. Igra se imenuje „Kmet Herod“. Igrali so jo prav dobro. Herod je bil Jan. Verlič; dijaki: Jož. Obilčnik, Arnold Aleš in Kobanov iz Št. Ilja; zdravnik pa Rajner Matevž, stari oče pa Miha Žužov. Igra je povzročila mnogo smeha in zabave. „Slavček“, le tako naprej!

Prevalje. Pri občinskih volitvah, 25. maja 1905, smo zmagali v vseh treh razredih. V prvem nismo imeli začetkom mnogo upanja, ker je zmagala naša stranka v tem razredu samo enkrat, ko so bili učitelji in uradniki v sovrastvu. Čeravno so si sedaj dobri, vendar so volili vsi z nami razun učiteljev, ki so ostali radi tega v znatni manjšini s svojimi kandidati, 11 : 5. V drugem in tretjem razredu nasprotniki niso postavili kandidatov, ker so uvideli, da bi se s tem samo osmešili. Agitacije skoraj ni bilo nobene. Volitve so se vršile mirno, kakor še nikdar.

Javorje. Dne 21. t. m. odnesel nam je pri belem dnevu, neznan potepuh cerkveno skrinjico,

v kateri je bilo približno 20 K drobiža. Nesel jo je kakih 10 minut daleč v gozd, kjer jo je v neki uti razbil in oropal njene vsebine, da je napolnil svoj bržkone prazni žep. Ker smo tatvino šele drugi dan zapazili, imel je predrzni tat časa in prilike dovolj, da je odnesel pete svetni pravici. Gotovo pa bode še drugod poskušal izvrševati svojo čeduo obrt in spretnost svojih dolgih prstov. Torej pozor!

Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celoven

ima v svoji zalogi in priporoča v naročevanje naslednje tiskovine:

Za župnijske urade:

Mali katekizem, kartoniran iztis 30 vinarjev.

Srednji katekizem, kartoniran iztis 64 vinarjev.

Veliki katekizem, kartoniran iztis 80 vinarjev.

Cecilija. Cerkevna pesmarica, I. in II. del. (Uredil Anton Foerster.) — Velja za ude broširan iztis vsakega dela 1 krono, v 1/2 prt vezan 1 krono 40 vinarjev, v prt 1 krono 80 vinarjev, v 1/2 usnji 2 kroni; za ne ude in po knjigarnah velja broširan iztis 1 krono 40 vinarjev, v 1/2 prt vezan 1 krono 80 vinarjev, v prt 2 kroni 20 vinarjev, v 1/2 usnji 2 kroni 40 vinarjev. Poštneine je plačati za posamezne iztise 30 vinarjev še posebej.

Litanije presv. Srca Jezusovega s posvetilno molitvijo in prošnjo k najsvetejšemu Srcu; 25 komadov 90 vinarjev (po pošti 10 vinarjev več); 50 komadov 1 krona 60 vinarjev (po pošti 20 vinarjev več), 100 komadov 2 kroni 80 vinarjev (po pošti 30 vinarjev več).

Tri božje čednosti, 100 komadov 80 vinarjev, po pošti 1 krona.

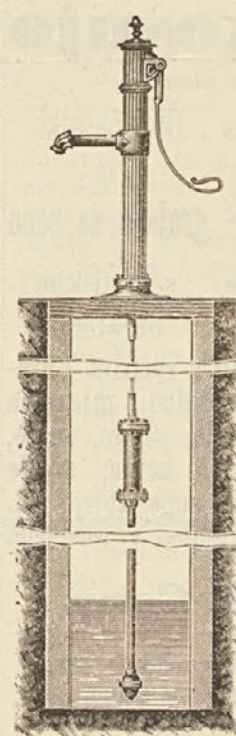
Reši dušo! Spomin na sv. misijou, 16 strani, 100 komadov 3 krone, 500 komadov 12 kron, 1000 komadov 20 kron.

Dobri in pridni

hlapci

se takoj sprejmejo na posestvu „Stefanshof“ v Blatu pri Pliberku. Plača 15 do 20 kron, po uporabnosti.

Prva in največja slovenska trgovina z železino

„Merkur“

P. Majdič Celje

priporoča vse stavbinske potrebščine, okove, štedilnike, kovane in vltite ograje v razne svrhe, vodovodne cevi, sesalke in vodovodne naprave sploh.

Bogata zaloga najboljših poljedeljskih strojev — posebno pa za sedaj priporoča: peronospera brizgalnice, žvepljalne mehove, kose z znamko sv. Cirila in Metoda, srpe in brusne kamne.

Novosti: vlečne grablje, s katerimi lahko ena oseba toliko naredi kakor šest ljudi z navadnimi malimi grabljami.

Nepremočljive plahte za vozove in komate so v zalogi.

Verujte mi, najmočnejša pijača

je voda — ker goni ne le mline in žage, temveč dostikrat tudi vsakovrstne kmetijske stroje, kakor mlatilnice, škoporeznice itd. Izvršitev takih vodnih naprav prevzame vsled večletne izkušnje pod strogim jamstvom za vseskozi pravilno izvrševanje in po primerni nizki ceni podpisani. Posreduje tudi pri nakupovanju, da se naročujejo le izkušano praktični in fini stroji, ter preskrbi vse potrebščine, kakor: cirkularne žage, transmisije, žične vrvi (Drahtseil), vodne cevi, jermenje itd. itd.

Josip Božič, posestnik in gostilničar v Dolini, pošta: Grabštanj, Koroško.

NB. Ker se da skoraj vsaka, če tudi majhna voda, izrabiti, pridem, če zahtevano, da precenim, koliko je dobiti moči, in koliko bi približno stalo.

! Železnina!

Razno orodje, krmilniki, ploče za ognjišča, šine za kolesa, osi, verige, coklje-zavornice, žreblje, cveki iz žice, vijaki, kuhinjska posoda itd. se dobiva za vsako prav primerno ceno v trgovini

Peter Merlin v Celovcu,
pri zlati krogli.

Slivovka!

Podpisani ima na prodaj 300 litrov 3 leta stare slivovke, popolnoma pristne. Cena po dogovoru. Odda se tudi po 100 litrov. Slivovka te vrste se pošilja na liter po 1 K 60 v. Pristni brinovec iz istrskega brinja

liter po	2 " 40 "
Vinsko žganje (Weinkleger) liter po	1 " 60 "
Vino, istrsko belo, prav izvrstno, liter po	— " 40 "
" črno, " " " "	— " 44 "
Hrvatsko belo, 3 leta staro " " "	— " 48 "

Za pristnost se jamči.

Egid Jeglič,

Selo, pošta Žirovnica, Gorenjsko.

Po Najvišjem povelju Nj. c. in kr. ap. veličanstva.

XXIV. c. kr. državna loterija

v obče vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno dovoljena, ima 18.898 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 512.980 kron.

Glavni dobitek znaša:

200.000 kron
v gotovini,

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 15. junija 1905. l.

Ena srečka stane 4 krone.

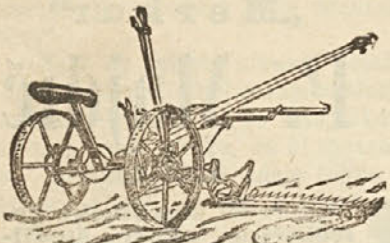
Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtsstrasse 7, pri loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, v davkarijah, poštnih, brzovarnih in železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti za kupce srečk brezplačno.

Srečke se dopošiljajo poštne prosto.

C. kr. ravnateljstvo za loterijske dohodke.
Oddelek državnih loterij.

Stroji za košnjo

trave, detelje in žita.

Obračalniki
in
grablje za seno
s konjskim
obratom.

Stiskalnice za seno in slamo z ročnim obratom, stroje za robkanje turščice, mlatilne stroje, vitelje, vetrnike, trijerje, pluge, valce, brane, stroje za pripravljavanje krme, stroje za posnemanje mleka, sesalne separatorje itd. izdeluje kot **specijalitete** s poroštvom v najnovejši, najizvrstnejši izdelbi

Ph. Mayfarth & Comp.

tvornice poljedelskih strojev
na Dunaju, II./1, Taborstrasse št. 71.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Iščejo se zastopniki in preprodajalci.

Dva hlapca

za vožnjo sprejemem takoj. Mesečna plača: 24 K ter prosta hrana in stanovanje.

Frane Majdič, Velikovc.

Apno

1. vrste, 100 odstotno, v velikih kosih, se dobiva pri podpisanih na vagone ali vozove, voznine prosto do gradbenega prostora, po najnižjih cenah ob vsakem času.

Ant. Schmauzer, **Ign. Teyrowsky,**
Annabückle, Galicija.
Železniška postaja Grabštanj.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

! Žganje!

Dobro, ceno žganje
priporoča tvornica rženega žganja
v Blatu pri Pliberku.

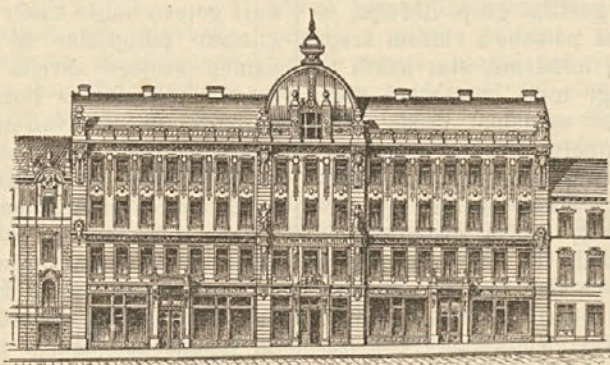
Cene: 30, 35, 40 krajcarjev za liter.

Stanje

hranilnih vlog:
nad 20.000.000 K.

Rezervni

zaklad:
nad 700.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje.

Kopališče in vodno zdravilišče v

Kamniku na Kranjskem.

Postaja c. kr. državne železnice.

Popolno zdravljenje z vodo, solčno, ogljenokisle in električne kopeli, zdravljenje s suhim, vročim zrakom, masaža in zdravstvena telovadba. Dijetno zdravljenje. Načrti zastoj. — Sesija od 20. maja do septembra.

Zdravniški vodja: **Dr. Rudolf Wackenreiter.**

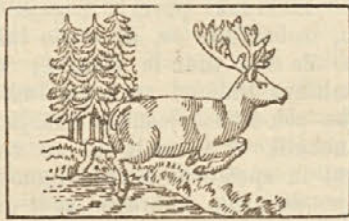
Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares zajamčeno pristno, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“. Dobiva se povsod!

Varstvena znamka.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Aksijski kapital K 1.000.000.

Kupuje in prodaja

vske vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Prodaja srečk proti mesečnim odplačilom.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje

izzrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. — Podružnica v Spiljetu.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.